

FOLKESANGEREN SOM REVSER USA

OGSÅ i Danmark er det nu muligt at få pladeindspilningen af den koncert, den amerikanske folkesanger Pete Seeger holdt i New Yorks Carnegie Hall 8. juni 1963. Gramofonelskabet Columbia var på pletten og sørgede for, at også vi nu ved hjælp af denne eksceptionelt fremragende udgivelse kan få kendskab til ting, som ellers er forbeholdt andre. Under titlen *«We Shall Overcome»* (en titel, der i sig selv karakteriserer musikken: en konstatering af de utilfredsstillende forhold, men med en optimistisk undertone) er tretten af Pete Seegers numre udgivet. Hvilket forhåbentlig ikke har været forgæves.

PETE SEEGERs sange er — for flertallets vedkommende — stærkt tendentløst prægede. Men tendenserne (racelighed, afbrusning o. lign.) er så alment menneskelige, at de ikke skulle støde nogen. Der udbringes et fredens og tolerancens budskab (bortset fra de numre, hvor *«The American Way of Living»* hænges ud). Og netop derfor virker teksternes anklage mod raceadskillelsen så meget stærkere.

I det første nummer, *«If You Me at the Back of a Bus»*, kan Seeger således — næsten fejlsøst — konstatere:

«Oh, here is a verse, that grew profetic. I heard it in october, and many places it came through in november: If you miss me in the cotton-field You can't find me nowhere Come on over to the court-house I'll be votin' over there».

DEN, som i pressen har fulgt begivenhederne i Sydstaten, vil næppe benægte realiteten i anklagerne mod de fascistiske elementer (Ku-Klux-Klan etc.), der her rammes i de parodiske linjer om visse amerikanske race-rets-sager.

Og i *«Keep Your Eyes at the Prize»* synger Pete Seeger disse meget sigende strofer, der fortæller om hans (og — desværre for få — andre hvide amerikaneres) identifikation med negrenes problemer: «Only thing, that we did wrong/Was staying in the wilderness too long/Only thing, that we did right/Was the day, we begun to fight».

Fuldkommen ubetalelig, på én gang rørende, komisk og dramatisk, er fortællingen om en negerdemonstration: «— Luther King says: This is going to be a silent demonstration to-day. No songs, no slogans; and if any obscenities from the side line, you don't reply to them; you just keep right along the line of the march. Until you're arrested — then the singing can begin: I ain't scared of your jails, 'cause I want my freedom ...»

BLANDT højdepunkterne er også de fire numre, der afslutter første side på denne væsentlige udgivelse. Stærkest virker måske *«That's what I learned in school»* med de overbevisende slutningsvers:

I learnt that our government must be strong, It's always right and never wrong Our leaders are the finest men And we elect them and again.

I learnt that war is not so bad, I learnt 'bout the great ones, We fought in Germany and in France — And someday I might get my chance ...

«Little Boxes» er vittig satire over det standardiserede vel-færdssamfund, hvor alle er låst inde i små celler, veitilpassede, ensrettede og konforme: «And they all get poured in boxes, and they all come out the same». Placeringen på pladen umiddelbart efter *«That's what I learned in School»* virker ej heller tilfældig. Og for de to næste numres vedkommende: her optrækkes konsekvenserne: væsentligst i *«Who Killed Davey Moore?»*, sangen om negerbokseren, der dræbtes i ringen. En brutal og uafstyrlig anklage mod tilskueralderdommen: alle er uskyldige, alle er uden ansvar. Publikum: «It was too bad he died that night / But we just wanted to see a good fight». Arrangørens svar på tilens spørgsmål:

«Not I — said the manager, pushing on his big cigar — it's hard to say, it's hard to tell; I've always thought, that he has was well. It's bad for his wife and kid he's dead — but if he was sick, he should have said».

Ejheller sportsjournalisterne har noget ansvar. Men i bokse-reporterens svar kommer Seegers vel nok mest velrettede anklage mod samfundet, set fra den undertrykte (negrenes) side: «I tell you, boxing is here to stay — it's just the old American way ...»

HVO som efter dette vil have mod til at vende pladen, vil finde anden side indledt med *«A Hard Rain's Gonna Fall Tonight»*, hvori Seeger — muligvis med en (ubevidst?) parallel til Nordahl Griegs *«humanister»* — synger: «I heard the sound of a person, who cried he was human». Og, forklarer han, vise facts — om bl. a. racestriden, og visse forhold skjules, men «I'll see it and think it and sing it and read it». Frihedens trobekendelse.

Et let og næsten muntret stykke musik af folkesangeren Woody Guthrie (der i Danmark vil være kendt for bl. a. sin medvirken på en nyudsendt *«Storyville-LP»* *«Mail Myself to you»* danner overgang til lytternes næste chok: et næsten «hudløst» reciteret digt af spanieren Marti Seeger oversætter: «The words mean: I am a truthful man from the land of the palm trees. My poems are soft greens. My poems are also flaming ... And before dying I want to share these poems of my soul. With the poor people of this earth I want to share my fate ...»

FRASER Men ikke blot. I Seegers overbevisende fortolkning blegner floskelsproget og giver plads for en dybtfølt menneskelighedssolidaritets. Hvilket også gælder afskedsnummeret (et mere passende kunne næppe være valgt), titelmelodien *«We Shall Overcome»*, hvor Pete Seeger med velvillig assistance fra det fortrinsvis af negre bestående publikum triumferer i denne sang, der er ved at blive negrenes frihedskampsmotto: *«We Shall Overcome»* Vi vil overvinde modstanden — ved fædelige, pacifistiske midler. We shall leave in peace — og som en sidste gylde profeti: *«We'll walk hand in hand — someday ...»*

NEGRENES værdige måde at føre sin retfærdige kamp på er et af denne plades gennemgående træk. Et andet er den humor, der (jfr. jazzmusikken) aldrig synes at fjerne sig fra de, Jim Grow rammer. (Når negrene stadig omtales (skønt Seeger er hvid) skyldes det, som før antydte, at Seeger i sin kamp for racelighed har identificeret sig med de farvede).

Optimismen afslutter musikken. Også vi kan kun håbe det bedste. Og med denne udgivelse er i hvert fald et beskedent trin taget til at sprede kunstnerisk orientering om den farvedes forhold alt for mange steder i USA i dag. Forhåbentlig ikke forgæves

**Den amerikanske folkesanger
Pete Seegers, som også har fået
en menighed herhjemme —
Hans sang er et våben i de amerikanske
negres frihedskamp**

